

Η πιο... φωτισμένη Βιβλιοθήκη

Μια αξέχαστη δημοσιογραφική ξενάγηση στο Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» του Πανεπιστημίου Κύπρου

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ Γιώργος Χριστοφόρου

Με συνοδούς μας την Έλενα Διομήδους Παρπούνα, Αναπληρώτρια Διευθύντρια της Βιβλιοθήκης και τον Φίλιππο Ιωάν-

• Του Μάριου Δημητρίου

νου, Μηχανικό-Αρχιτέκτονα των Τεχνικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κύπρου, μια ομάδα δημοσιογράφων και φωτορεπόρτερ από διάφορα ΜΜΕ, έντυπα και ηλεκτρονικά, απολαύσαμε τη Δευτέρα 3 Δεκεμβρίου 2018, την πρώτη ξενάγηση ανθρώπων του Τύπου στο Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» του Πανεπιστημίου Κύπρου, με την ευκαιρία της έναρξης της λειτουργίας του. Ήταν ένα υπέροχο ταξίδι σε ένα αρχιτεκτονικά και αισθητικά καταπληκτικό κτήριο και πολυχώρο και μια Βιβλιοθήκη στολίδι για την Κύπρο, την Ευρώπη και τον κόσμο, με μια συλλογή πέραν των 600 χιλιάδων τόμων βιβλίων και περιοδικών, με εκατομμύρια άρθρα περιοδικών σε ηλεκτρονική μορφή και με αμέτρητα ψηφιοποιημένα έγγραφα, προσβάσιμα από όλο τον πλανήτη, μέσω του ηλεκτρονικού της αποθετηρίου. Το Κέντρο Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» ανεγέρθηκε με δωρεά ύψους 8 εκατομμυρίων ευρώ της αείμνηστης Έλλης Ιωάννου, στη μνήμη του συζύγου της Στέλιου Ιωάννου, «που οραματίστηκαν τον χώρο αυτό ως απαραίτητη υποδομή για την κοινωνία, τον πολιτισμό και την επιστήμη στην Κύπρο», σύμφωνα με ανακοίνωση του Πανεπιστημίου. Ο σχεδιασμός αυτού του πρωτοποριακού έργου ανήκει στον διεθνή φήμης αρχιτέκτονα Jean Nouvel, που επιλέχ-

θηκε από την ίδια την οικογένεια των δωρητών, η οποία κάλυψε επιπλέον και την αμοιβή του (περίπου 2 εκατομμύρια ευρώ), όπως μας πληροφορήσαν οι ξεναγοί μας. Πρόκειται για ένα σύγχρονο πολυ-λειτουργικό κτήριο, που στεγάζει σε ενιαίο χώρο, τη Βιβλιοθήκη, το Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης της Διδασκαλίας και τις Υπηρεσίες Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, ενώ το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Μας αναφέρθηκε επιπρόσθετα, ότι η ολοκλήρωση του έργου, έγινε πραγματικότητα, επίσης, χάρη στη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, της Τράπεζας Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης και τη στήριξη της Πολιτείας. «Στόχος του Πανεπιστημίου Κύπρου», σύμφωνα με τους ξεναγούς μας, «είναι να προσφέρει στην πανεπιστημιακή κοινότητα και στους επισκέπτες του μοναδικού αυτού χώρου, την καλύτερη δυνατή εμπειρία μέσα από στοχευμένη παροχή υπηρεσιών και διοργάνωση εκδηλώσεων προς κάθε ειδική κατηγορία επισκεπτών, π. χ. παιδιά, ενήλικες, φοιτητές, αλλά και το ευρύτερο κοινό».

Ένας ελκυστικός χώρος μελέτης

Όπως διαπιστώσαμε, το κτήριο αναπτύσσεται κατακόρυφα σε πέντε επίπεδα (υπόγειο, ισόγειο και τρεις ορόφους) συνολικού εμβαδού περίπου 15.700 τ.μ. Η αρχιτεκτονική ιδιαιτερότητά του, αποκαλύπτεται μέσα από τη χρήση διάφορων υπηρεσιών για την έρευνα και τις σπουδές του επισκέπτη, «ή απλά απολαμβάνοντας έναν ήσυχο και ελκυστικό χώρο μελέτης για ευρύτερη επιμόρφωση και ψυχαγωγία», όπως διατυπώθηκε

Οι δημοσιογράφοι και οι ξεναγοί τους στην εντυπωσιακή είσοδο, στο ισόγειο του Κέντρου-Βιβλιοθήκης, που είναι διαμορφωμένο σε πέντε επίπεδα.

Αριστερά ο Μηχανικός-Αρχιτέκτονας Φίλιππος Ιωάννου, δείχνει στους δημοσιογράφους την καταπληκτική οροφή της Βιβλιοθήκης, που καλύπτεται από έναν διαφώτιστο θόλο.

από τους ξεναγούς μας. Πληροφορηθήκαμε περαιτέρω ότι «σε όλα τα επίπεδα της Βιβλιοθήκης παρέχεται πρόσβαση σε πλήθος επιστημονικών και άλλων πηγών σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, ενώ διατίθενται χώροι ανάγνωσης για ατομική ή ομαδική μελέτη, καθώς και μηχανήματα για αυτόματο δανεισμό - επιστροφή βιβλίων. Στο υπόγειο βρίσκεται η συλλογή επιστημονικών περιοδικών όλων των θεματικών περιοχών, καθώς και οι ειδικές συλλογές παλαιών και σπάνιων βιβλίων και τα αρχεία της Βιβλιοθήκης. Το ισόγειο αποτελεί το κύριο σημείο επαφής και εξυπηρέτησης των χρηστών. Προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες πληροφόρησης, βιβλιογραφικής υποστήριξης και άλλες. Οι κατηγορίες βιβλίων που στεγάζονται στο ισόγειο είναι οι θετικές επιστήμες, η τεχνολογία, η ιατρική, η γεωργία, οι στρατιωτικές επιστήμες, η βιβλιογραφία και βιβλιολογία. Διατίθενται επίσης διάφορες επιμέρους συλλογές, όπως η Συλλογή Περιορισμένου Δανεισμού, τα βιβλία Αναφοράς, το οπτικοακουστικό υλικό και το Παιδικό Τμήμα. Ο πρώτος όροφος είναι αποκλειστικά αφιερωμένος στα λογοτεχνικά βιβλία και στα βιβλία που αφορούν τη γλώσσα. Ο δεύτερος όροφος φιλοξενεί τα βιβλία που αφορούν τη θρησκεία, την ιστορία, την αρχαιολογία, τη γεωγραφία, την ανθρωπολογία, την ψυχαγωγία, τις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες, το δίκαιο, τη μουσική, την εκπαίδευση και τις καλές τέχνες. Ο τρίτος όροφος στεγάζει το μεγάλο αναγνωστήριο «Ελλη Ιωάννου», όπου ο επισκέπτης μπορεί να μελετήσει για την έρευνά του ή να χαλαρώσει διαβάζοντας το αγαπημένο του βιβλίο, καθώς απολαμβάνει την ιδιαίτερη θέα. Ο όροφος φιλοξενεί επίσης τα βιβλία φιλοσοφίας και ψυχολογίας. Ο διάφωτος αυτός χώρος, αναδεικνύει τον ρόλο της Βιβλιοθήκης ως ενός ευρύτερου πολιτισμικού πνευματικού κέντρου προώθησης της επιστήμης και του πολιτισμού». Σύμφωνα με τους ξεναγούς μας, η Βιβλιοθήκη μπορεί στο μέλλον

να στεγάσει συνολικά μέχρι και 1 εκατομμύριο έντυπους υλικούς, ενώ θεματικά θα καλύπτει όλα τα επιστημονικά αντικείμενα έρευνας, μελέτης και διδασκαλίας, τόσο εντός του Πανεπιστημίου Κύπρου όσο και γενικότερου επιστημονικού ενδιαφέροντος. Η χρήση της συλλογής θα γίνεται από κάθε επισκέπτη σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, συμπεριλαμβανομένου ειδικού χώρου για χρήση σπάνιων/ παλαιών βιβλίων και αρχείων, ενώ αριθμός πέραν των 900 θέσεων μελέτης, είναι διάσπαρτος σε όλα τα επίπεδα στέγασης της Βιβλιοθήκης.

Το τεχνητό...αδελφάκι του Άρωνα

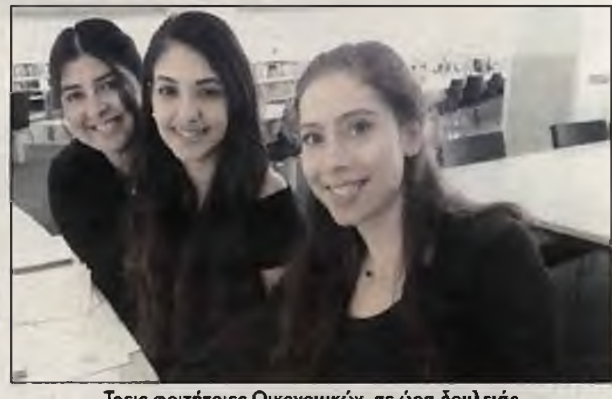
Με τον παρακείμενο λόφο του Άρωνα και το χαρακτηριστικό του οροπέδιο, προσομοιάζει το κτήριο του Κέντρου-Βιβλιοθήκης, που βρίσκεται σε ένα τεχνητό λόφο, βορειοανατολικά της Πανεπιστημιούπολης, διαμορφώνοντας έτσι στον ευρύτερο χώρο, ένα νέο γεωγραφικό στοιχείο. Όπως περιγράφεται από το ίδιο το Πανεπιστήμιο, «μια έγχρωμη μεμβράνη σε αφηρημένη σύνθεση, καλύπτει όλα τα πρανή του τεχνητού λόφου και ένας εντυπωσιακός λευκός θόλος προβάλλει στο οροπέδιο ως επιστέγασμα. Η μεμβράνη εξελίσσεται σε σύστημα ηλιοπροστασίας, όταν καλύπτει τις όψεις του κτηρίου. Η βιοκλιματική προσέγγιση στον σχεδιασμό (σκιασμός, φυσικός δροσισμός) απαγορεύεται από τις αρχές εξοικονόμησης ενέργειας. Ένας βασικός κώνος με τρεις πτέρυγες περιφερειακά, διαμορφώνουν την οριζόντια διάταξη. Εκτός από το αίθριο στο κέντρο του κτιρίου, ένα περιφερειακό αίθριο χωροθετείται μεταξύ του βασικού κτιρίου και των τριών πτερυγών. Ο βασικός κώνος κτιρίου διαμέτρου 40 μέτρων, που φιλοξενεί τη Βιβλιοθήκη, αναπτύσσεται σε πέντε επάλληλους ομόκεντρους δακτυλίους πέριξ του κεντρικού αιθρίου. Τα αναγνωστήρια όλων των επιπέδων, πλην του τρίτου ορόφου, χωροθετούνται στην εσωτερική ζώνη των δακτυλίων προς το

κεντρικό αίθριο, ενώ τα βιβλιοστάσια χωροθετούνται στην εξωτερική ζώνη των δακτυλίων. Στο τελευταίο επίπεδο (τρίτο όροφος), ολόκληρος ο δακτύλιος φιλοξενεί ένα μεγάλο αναγνωστήριο που επεκτείνεται οπτικά στο οροπέδιο του λόφου, σε ύψος 14 μέτρων από το έδαφος. Εκτός από τα αναγνωστήρια στην περίμετρο του κεντρικού αιθρίου, 31 επιπλέον μικροί χώροι για ομαδική μελέτη (γυάλινοι κύβοι) εφάπτονται στην εξωτερική περιφέρεια του κτιρίου, «αιωρούμενοι» μέσα στο περιφερειακό αίθριο. Η οροφή της Βιβλιοθήκης (ολόκληρος ο βασικός κώνος), καλύπτεται από έναν διαφώτιστο θόλο. Η ιδιαίτερη αυτή κατασκευή, διαμέτρου περίπου 40 μέτρων, διαχέει ελεγχόμενα το φυσικό φως στο μεγάλο αναγνωστήριο του τρίτου ορόφου για την οπτική άνεση των χρηστών. Στην κορυφή του θόλου, ένας ηλιοστάτης διαμέτρου 5 μέτρων κατευθύνει κατακόρυφα μια δέσμη φωτός, μέχρι και το χαμηλότερο επίπεδο του κτηρίου. Ο ηλιοστάτης, με κατακόρυφο άξονα περιστροφής, είναι μια εξειδικευμένη κυκλική κατασκευή με ενσωματωμένες περιστρεφόμενες περιόδους και φωταγωγό οροφής. Το φυσικό φως διαχέεται σε όλα τα αναγνωστήρια των χαμηλότερων επιπέδων, μέσω ανάκλασης της δέσμης φωτός στην επιφάνεια ενός κώνου ύψους 24 μέτρων, χωροθετημένου στο κέντρο του κεντρικού αιθρίου. Οι τρεις πτέρυγες περιμετρικά του κτιρίου της Βιβλιοθήκης, φιλοξενούν αμφιθέατρα, εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών και διδασκαλίας, γραφεία του προσωπικού των διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου που στεγάζονται στο κτήριο, άλλους χώρους εξειδικευμένης χρήσης, καθώς και χώρους λειτουργικής υποστήριξης του κτηρίου».

* Να σημειώσουμε ότι η τελετή εγκαινίων του Κέντρου Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκης «Στέλιος Ιωάννου» του Πανεπιστημίου Κύπρου, έγινε στις 5 Δεκεμβρίου 2018, «σε κλειστό κύκλο», όπως ανακοινώθηκε.

Η Έλενα Διομήδους Παρπούνα, στη διάρκεια της ξενάγησης των δημοσιογράφων.

Τρεις φοιτήτριες Οικονομικών, σε ώρα δουλειάς στο μεγάλο αναγνωστήριο του τρίτου ορόφου της Βιβλιοθήκης. (Φωτογραφία του υπογράφοντος).